

STYRESAK 54/24

ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

12. desember 2024

Saksbehandler

Avdelingsledere/-ansvarlige m.fl., Gro Eikeland

Saksfremlegg

Under følger orienteringer fra driften i form av punkter samlet under overskriftene fra siste museumsmelding samt våre egne punkter «forretning» og «organisasjonsutvikling»:

Solid kunnskapsproduksjon

- Flekkefjord museum: Avd. leder Jeff Olson er medforfatter i en bok om Listerbåtene med Frans-Arne Stylegard som hovedforfatter. Teksten dreier seg om sosialhistorie, arbeidsliv og levekår under Sildetiden i Flekkefjord.
- Flekkefjord museum: Bistod produksjon av Julehilsen fra Flekkefjord – 81. årgang.
- Lista museums tradisjonelle årbok ble utgitt i slutten av november. Dette er et samarbeid mellom museet og Lista museums Venner og er et viktig bidrag til den lokale kulturhistoriske litteraturen på Lista.
- Boken «Gamal byggjeskikk i Eiken sokn» av Torfinn Nordmann Hageland ble nylig utgitt av Vest-Agder-museet ved Tingvatn fornminnepark.
- Cappelen Damm publiserer 6. desember antologien fra Agderseminaret 2023, «Sted og identitet- minne, markeringer og historiebruk i lokalsamfunn på Agder». Konservator ved Mandal museum har den fagfelleverdert artikkelen «Ung av sinn, munter og festglad» i publikasjonen.

- Fagseksjonen/Hestmanden: Konservator Ragnhild Bie har nylig levert en vitenskapelig artikkel om mønstringsystemet og mannskapsproblemene i hjemmeflåten under 2. verdenskrig, med fokus på Kristiansand, til magasinet «Maritime perspektiver».

Relevant formidling

- Flekkefjord museum: Formidler GT Torkildsen organisert og gjennomfører Barnas juleutstilling – 500 innslag fra barneskole og barnehagebarn med tema «Inngangen til Jul». Alle deltakere er invitert til omvisning som en del av skole/barnehage tid. Formidleren leser fra HC Andersens «Pike Med Svovelstikkene»
- Flekkefjord museum: Avd.leder Olson holdt foredrag for Flekkefjord Whiskey Klubb om historiske alkoholtradisjoner og konsum i Flekkefjord (1700-tallet).
- Flekkefjord museum: Det ble holdt foredrag om Flekkefjord sykehus over 223 år – 1776-2024
- Flekkefjord museum: Endre Wrånes holdt foredrag om invasjonforsvar og okkupasjonen.
- Flekkefjord museum: Byvandring med Cruise Sørlandet – Utforskning og utvikling av pakketurisme.
- Flekkefjord museum: Byvandring med historielærere ved Flekkefjord videregående skole.
- Foredrag m Eva Bratholm og Joar Hoel Larsen på Lista museum: USA foran skjebnevalget i november. Ca.100 besøkende. Samarbeid med kulturbokhandelen.
- Kunstutstillinga "Jerusalem" av Martin Haarr på Lista museum.
- Søndagskonsert med KorMix på Lista museum i høst. Ca 80 besøkende.
- Besøk og guiding av Agder folkehøyskole på Lista museum. Omvisninga i Amerikautstillinga ble spesielt godt mottatt.
- Tingvatn fornminnepark har gjennomført juleaktivitet (Pepperkakebaking) og andre formidlingsaktiviteter som normalt.
- Sjølingstad Uldvarefabrik avholdt sitt årlige julemarked 30. nov med hele 800 besøkende og 26 utstillere. Dette er ny rekord! Med slike rekorder følger det både positive og negative konsekvenser: utfordring med parkeringsplasser og kafetilbud. Ellers meget vellykket med ullverksted, fortellerstund, korpsmusikk, ullvask og andre demonstrasjoner av maskinparken.
- Sjølingstad samarbeider med Husfliden, husflidskonsulenten og fylket med en utstilling som heter «vev». Her skal Sjølingstad presenteres med tekst og vevde produkter.

- Husfliden har vært på Sjølingstad og tatt flotte promoteringsfoto av bunader i fabrikk. Disse vises på nettsider og ellers på andre sosiale medier.
- Sjølingstad har gjennomført DKS med 450 elever med stor lokal spredning; Evje, Flekkefjord, Lyngdal, Vennesla og Kristiansand. Temaet har vært den industrielle revolusjon med omvisning på 1,5 time der vi har tatt for oss vannkraft og industrihistorie. Vi får meget gode tilbakemeldinger på dette opplegget.
- Under DKS-opplegget «Tidemand og Nielsen anno 2024» på Mandal museum kom elever fra Vigeland og Øyslebø ungdomsskoler med buss. Vi hadde da parallelle pedagogiske opplegg hvor 8. trinn Ballastbrygga industrihistoriske senter og 9. og 10. trinn vandra fra Andorsengården til Vigeland hus, med opplegg om Gustav og Emanuel Vigelands oppvekst og kunstnerliv.
- Interessen for skoleopplegget «Tidemand og Nielsen anno 2024» på Mandal museum har vært stor. Etter gjennomførte DKS-opplegg har hele 7. trinn på Furulunden skolen og ei gruppe fra «Hverdagslivstrening» på Mandal videregående deltatt på tilpassa opplegg.
- Mandal museum har hatt åpent to helgedager på Ballastbrygga industrihistoriske senter, med omvisninger og redesign-aktiviteter. Dette på oppfordring fra Galleri Buen og deres utstilling «Nærhet» av A. Berthelsen og M. Bartok. Industribedriften Mandals AS har levert rester og feilvarer fra produksjonen til redesign-aktivitetene. Siste åpningsdag blir søndag 15. desember.
- Filmen om Trædal Seletøyfabrikk hadde premiere på Kulturtorvet på Vigeland 12. november. Konservator ved Mandal museum bidro med fortellerstemme til filmen.
- Konservator ved Mandal museum har holdt foredrag om juletradisjoner på Mandal historielags julemøte på Risøbank.
- Konservator ved Mandal museum har holdt foredrag om Paula Messel under Mandal husflidslags 100-årsjubileum.
- Mandal museum har hatt en 10. klassing på arbeidsuke i november. Hun samarbeida med museumspedagogen om utstillinga «Kunstig intelligens møter Mandalskunstnere», utstillinga av kunstig genererte bilder produsert under DKS-opplegget «Tidemand og Nielsen anno 2024». Eleven på arbeidsuke fikk bidra aktivt i utvelgelse av bilder, det formidlings- og utstillingstekniske.
- Mandal museum fikk besøk av Sølvguttene lørdag 30. november. 60 gutter fikk omvisning om byens historie og fikk kunstsamlinga vår den nesten ferdige utstillinga «Kunstig intelligens møter Mandalskunstnere». Sølvguttene avslutta med sang i den ærverdige trappa i Andorsengårdens entré.

- Mandal museum slo i midten av november sin gamle besøksrekord gjennom tidene. Fortsatt venter vi mer besøk: 50 skoleelever fra Lyngdal 6. desember, 7. og 8. desember er det førjulsåpent i Andorsengården, med juleverksted og utstillinga «Kunstig intelligens møter Mandalskunstnere». Vi tilbyr skoleklassene som har deltatt på DKS-opplegget omvisning i utstillinga 9., 10. og 11. desember og har åpent på Ballastbrygga industrihistoriske senter søndag 15. desember.
- Også i 2024 har Vest-Agder-museet et samarbeid med Kristiansand kommune om en historisk juletreutstilling i Rådhuskvartalet. Juletreutstillingen ble åpnet av Camilla Jarlsby, direktør for kultur og innbyggerdialog, 30. november. Det var korsang fra Knuden – Kristiansand kulturskole og omvisninger i utstillingen. I løpet av de 2 første timene var 288 personer innom og museet fikk mange positive tilbakemeldinger på utstillingen. Nytt av året er et tre pyntet etter en minneoppskrift fra slutten av 1880-årene fra Åseral og et tre dekorert ut fra et budsjett på 350 kroner. Utstillingen vises fram til 18. desember. Juletreet på bildet under er amerikansk-inspirert.

- Fagseksjonen: Foredragsserien Historier i et museum som arrangeres siste torsdag hver måned i Odderøya museumshavn, hadde sin sesongavslutning med fem av konservatorene som holdt korte historiske foredrag i tillegg til at direktøren presenterte det nye museumsbygget.
- Flere ansatte i fagseksjonen har holdt foredrag for eksterne rundt om på Agder.

Helhetlig samlingsutvikling

- Fagseksjonen: Gjennomgang av gjenstander som er flyttet fra Sagmyra og Magasin for store gjenstander (MSG). Det innebærer både nyregistreringer (langt fra alle gjenstander har vært registrert, og gjennomgang av de eksisterende registreringene. I overkant av 4000 objekter er gjennomgått og plassert på magasin. De siste gjenstandene er nå flyttet og MSG er tømt for gjenstander.
Det jobbes med planverk rundt videre fremdrift og ressursbruk i samlingsforvaltningen med tanke på etterslep og gjenstander til nybygget.
- Agderbilder: Igangsatt forprosjekt for å få museets fotosamlinger på Agderbilder over på DigitaltMuseum i tillegg til at de vises på Agderbilder.

Trygg ivaretagelse

- Flekkefjord museum: Lekkasje i taket til Sjøbuene oppdaget. Huseieren Flekkefjord kommune er kontaktet.
- Flekkefjord museum: Vedlikehold og istandsetting av MS Solstrand pågår.
- Sjølingstads håndverker har revet veggplatene som ble satt opp i Våningen på 1990 tallet. Nå har de flotte tømmerveggene kommet til sin rett. Disse vil bli malt i originale farger, og vi sparer en vegg som fargetrapp. Håndverker har også istandsatt dører på Disponentboligen.
- Det er montert fasadesprinklingsrør på Mandal museums økonomibyg, gavl mot nord, og på pakkhusloftet (på gavlveggene i hovedhuset og økonomibygget).
- På Mandal museum er det utført nødreparasjoner på pakkhusvegg mot øst.

Aktiv samhandling

- Flekkefjord museum: Hollenderbyens Dannede Duer (Kvinnekor) bruker øverste sal som øvelsesrom.
- Flekkefjord museum: Samarbeid med barneskolene og barnehagene om juleutstillingen.
- Flekkefjord museum: Aktivt samarbeid med Flekkefjord Krigshistoriske Forening 1940-1945 – Planlegger markeringen av Krigsseilerdagen og Frigjøringsdagen

2025, samt foredrag knyttet til 2.vk.

- Flekkefjord museum: Samarbeid med Flekkefjord VGS, Soroptimistklubben og Historielaget om 2025 utstilling «Flekkefjords Kvinner»
- Flekkefjord museum: Samarbeid med Smaabyen, Flekkefjord kommune, Byggeskikkensenteret, Historielaget, m.m.
- Flekkefjord museum: Samarbeid med flyktningene med div. prosjekter og aktiviteter – språk og aktivitetsekvelder, osv., til og med en internasjonal kunst prosjekt med aktører i Polen og Norge med fokus på inkludering.
- Torsdagskveld på Nordberg fort arrangert av Lista museums venner. Ca 70 publikummere deltok.
- Tingvatn fornminnepark har vært vertskap for PHD-trainee Elizabeth Darlington fra Bournemouth University i fire uker.
- SU er så heldige å ha en frivillig vevkyndig kvinne her to dager i uken. Hun er med på både forarbeid og etterarbeid i veveriet.
- Mandal museum har bidradd til Mandal Soroptimistklubbs markering av Oransje dager (kampanje mot avskaffelse av vold mot kvinner). Vi har sammen med Lindesnes kommune endra farge på fasadebelysning på Andorsengården til oransje, og tilrettelagt for kveldsarrangement i portrommet.
- Mandal museum har samarbeida med Lister Videoklubb i filmen om Trædal Seletøyfabrikk, med innlesning av fortellerspor på filmen..
- Mandal museum har samarbeida med Risøbank IKS og Mandal historielag om julearrangement.
- Mandal museum har hatt samarbeid med barne- og ungdomsarbeiderfag ved Mandal videregående skole under DKS-opplegget «Tidemand og Nielsen anno 2024», og hatt inne elev fra Blomdalen ungdomsskole på arbeidsuke.

Forretning

- Flekkefjord museum: Regner med 15.000 unike besøk i Flekkefjord museum i 2024. En ny rekord. Tidligere rekord i 2023 var 10.000.
- Flekkefjord museum: Håndverksted i 2024 var et aktivt tilbud til 5.500 deltakere
- Flekkefjord museum: Gaver og donasjoner på ca. 130.000 kr. for 2024 - Håndverksted
- Flekkefjord museum: Gaver og donasjoner på ca. 150.000 kr. for 2025 – Håndverksted
- Flekkefjord museum: 22 artikler i Avisen Agder i 2024, 1 nyhetsinnslag på NRK Sørlandet, 1 innslag på «I dag i Norge», 1 innslag på NRK Sørlandet Radio

- Lista museums julemarked på Nordberg fort gikk av stabelen første søndag i advent, som er blitt tradisjon. Arrangementet var en suksess – som alltid! – med masse besøkende, godt salg og barneverksted.
- SU hadde igjen butikken fylt opp av de ekstremt populære Sjølingstadteppene og andre vevde varer og garn til julemarkedet. Det var lang kø utenfor på julemarkedet for å få tak i et teppe. Solgte ett teppe per person. Butikken vil holde åpen fram til 18. desember, og vi holder også åpent en lørdag.
- Mandal museum får inntekter fra foredragsvirksomhet museets ansatte bedriver.
- Mandal museum har gjennomført omvisning og grafikkverksted på Vigeland hus for en familie som feira 70-årsdag, og ville være «turister i egen by - ei helg i november». Dette er et konsept som kan videreutvikles og prises etter ulikt innhold.
- Totale besøkstall for 2024 er ikke klare ennå, men prognosen viser at Vest-Agder-museet sine museer ligger tett på å få besøksrekord også i 2024. Resultatene av årets siste julemarkeder og utstillinger vil vise om det også blir samlet rekord når man inkluderer formidling utenfor museene.
Flekkefjord museum, Mandal museum, Kristiansand museum og Kristiansand kanonmuseum har alle satt besøksrekorder.

Organisasjonsutvikling

- Sjølingstad Uldvarefabrik ivaretar maskinparkens kunnskapsgrunnlag ved opplæring av ny medarbeider på drift og anlegg i veveriet. Han går gjennom et «utdanningsløp» av noe skriftlig og ellers praktisk kunnskapsoverføring. Han vil ha hovedansvaret for reparasjon og istandsetting av vevtoler. Ved å kunne kjøre maskinene oppnår man en bedre forståelse på hvordan mekanikken fungerer og danner et bedre bilde på hvordan man istandsetter. Her er det også elementært å arbeide etter antikvariske prinsipper.
- Fotoarkiver har deltatt på Landskonferanse Foto og møte i det nasjonale Fotonettverket.
- Samlingsforvalter, gjenstandskonservator og registrator har deltatt på todagers fagdag i regi Fagseksjon for samlingsforvaltning. Museets samlingsforvalter holdt et innlegg i tillegg til at deltakerne fikk omvisning i det nye magasinet.
- Bjørn Ivar Mesel har begynt som arenaleder (i vikariat) på Kristiansand kanonmuseum. Bjørn Ivar har bakgrunn som lærer.

Forslag til vedtak

Styret tar saken til orientering.